

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	2
Sammendrag.....	2
Kort status over 2010	2
Kort redegørelse for faktuelle forhold for Sprogcenter Nordsjælland 2010.....	4
Tilsynsbesøg Frederikssundsafdelingen 2010	6
Afsluttende bemærkninger	10

Indledning

Hillerød Kommune er driftskommune for det kommunale Sprogcenter Nordsjælland på vegne af 10 nordsjællandske kommuner. Kommunerne er: Allerød, Egedal, Fredensborg, Frederikssund, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal.

På vegne af de øvrige nordsjællandske kommunalbestyrelser fører Hillerød Kommune tilsyn med sprogcentrets virksomhed. Tilsynsforpligtelsen for den ordinære undervisning er fastsat i Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. § 11, stk. 2 og den arbejdsmarkedsrettede undervisning efter § 16 b.

Sammendrag

Der har i forbindelse med tilsynet i 2010 været aflagt tilsynsbesøg på Sprogcenter Nordsjællands afdeling i Frederikssund. Tilsynet besigtigede de fysiske forhold. Tema for tilsynsbesøget var "modultest" og tilsynet overværende afvikling af modultest og havde efterfølgende en dialog med læreren, der gennemførte testen. Tilsynet blev gjort bekendt med modul-testene som styringsinstrument for ledelsen i forhold til økonomien og som et pædagogisk redskab for lærerne. Tilsynet havde en drøftelse med ledelsen af sprogcentret vedrørende opfølgning på målene i virksomhedsplanen 2009-2010 og herunder var der en længere drøftelse vedrørende sprogcentrets arbejdsmarkedsrettede forløb. Til slut blev karaktergennemsnit på de afsluttende prøver fra sommeren 2010 drøftet.

Kort status over 2010

Hillerød Kommune har i 2010 tilrettelagt sin tilsynsforpligtelse overfor Sprogcenter Nordsjælland med følgende aktiviteter;

2010	Tilsynsaktiviteter
Kvartalsvis	<ul style="list-style-type: none">• Møder i Fællesudvalget Job• Møder mellem forstander fra Sprogcenter Nordsjælland og afdelingschef i Jobcenter Hillerød• Budgetopfølgning• Kontrol af faktureringsgrundlag
Årligt	<ul style="list-style-type: none">• Tilsynsbesøg med en temadrøftelse• Gennemgang af udviklingsplaner for lærergruppen• Slutkonklusion på gammelt regnskabsår i forhold til budgettet og eventuelle overførsler til det nye år

Fællesudvalget Job

Sprogcenter Nordsjælland indgår i Fællesudvalget Job. Emner der i 2010 har været drøftet på møderne, har været afvikling og resultater af trivselsundersøgelserne og lokale handleplaner.

Der har kun været afviklet ét ordinært møde i Fællesudvalget i 2010 på grund af store strukturelle og organisatoriske ændringer på en anden af kommunens virksomheder, der også indgik i Fællesudvalget.

Der har dog været afholdt ekstraordinært møde vedrørende opbremsning 2010 og besparelser 2010 – 2013. Fællesudvalget udsendte en udtalelse herefter.

Kvartalsvise møder

Forskellige emner i 2010 har været drøftet så som helhedsaftale for lærerne, samarbejdsaftaler med kommunerne, Introduktionskurs, hjemmeside, indberetninger, lokaler, lovændringer i danskuddannelsesloven samt kurser i samfundsforhold, dansk kultur og historie.

Tilsynsbesøg 2010

Tema på tilsynsbesøget var modultest. Afvikling af modultest er én af de tre store hovedarbejdsopgaver, som sprogcentret har i forbindelse med deres kerneydelse: danskundervisning af voksne udlændinge. De to øvrige hovedopgaver er modtagelse og visitation af kursisterne (temadrøftelse i 2008), og afvikling af de afsluttende prøver (temadrøftelse i 2009).

Med tilsynsbesøget i Frederikssund har tilsynet nu fået aflagt besøg på sprogcentrets 3 afdelinger, og de fysiske forhold er blevet vurderet alle tre steder.

Referat fra tilsynsbesøget findes på side 6 i denne rapport.

Budgetopfølgning og slutkonklusion på gammelt regnskabsår

Regnskabet for regnskabsår 2010 er afsluttet marts 2011. Sagen sendes til Arbejdsmarkedsudvalget i maj 2011.

Kort redegørelse for faktuelle forhold for Sprogcenter Nordsjælland 2010

Kursistantal

Efter en nedgang i kursistallet fra 2003 til 2007 er der i 2008 og 2009 sket en stigning på henholdsvis 18 % og 11%. Antal kursister fra 2009 til 2010 er faldet med 110 kursister. Det svarer til et fald på 6,2%. I alt har 1670 kursister været tilmeldt undervisning.

Den største nationalitet der er repræsenteret, er polakker, hvilket generelt er det samme mønster som på landets øvrige sprogskoler. Herefter kommer Fillippinerne og Thailand.

Procenttallet af EU-borgere har siden 2008 ligget konstant og er i 2010 på 36%.

På Sprogcenter Nordsjælland udgør DU1 kursister 7 %, DU2 kursister 61 % og DU3 kursister 32 %. Sprogcenter Nordsjælland har således en større repræsentation af DU2 kursister end landsgennemsnittet.

Lovændringer 2010

Der er sket flere lovændringer i 2010 indenfor Lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., udlændingeloven og integrationsloven. Flere af disse lovændringer påvirker direkte Sprogcenter Nordsjællands virksomhed.

Den mest markante lovændring er afskaffelse af de vejledende modultakster og opdeling af modultaksten i to dele. Opdelingen i en start- og sluttakst har som konsekvens, at Sprogcenter Nordsjælland forventer en nedgang i omsætningen på 7 – 7½ procent.

På baggrund af lovændringerne er der udarbejdet en revideret samarbejdsaftale til de 10 faste brugerkommuner. Den reviderede samarbejdsaftale indeholder nu en bestemmelse om en opdeling i en start- og slut takst. Der er endvidere tilføjet en bestemmelse om, at modultaksterne følger de tidligere fastsatte takster fra Finansministeriet, med en årlig pris - og lønregulering. Alle 10 kommuner har underskrevet samarbejdsaftalen.

Der er indført et lovgivningsmæssigt krav om arbejdsmarkedsrettet danskundervisning, såkaldt Introdansk, der skal tilbydes arbejdstagere, der har ordinær beskæftigelse. Forløbet er på 250 timer. Sprogcenter Nordsjælland har etableret et beredskab, såfremt at kommunerne henviser borgere til Introdansk. Der er dog ikke kommet nogle henvisninger siden loven trådte i kraft, hvilket er lig med det generelle mønster i landet.

I forbindelse med en udvidelse af Integrationslovens personkreds er der sket en ændring i kommunernes henvisningskategorier til sprogcentret og dette har medført en del ekstra administrativt arbejde i overgangsperioden for sprogcentret. De nye henvisningskategorier fungerer dog uproblematisk ved udgangen af 2010.

Det særlige tillæg til undervisning i kultur- og samfundsforståelse på modul 1 og 2 er taget ud af danskuddannelserne. Samtidig har kommunerne fået pålæg om afholdelse af et 40-timers kursus i samfundsforståelse, dansk kultur og historie for I1, I2 og I3`erne. De 10 brugerkommuner for Sprogcenter Nordsjælland har bedt sprogcentret om at løse opgaven. Det første kursus i samfundsforståelse, dansk kultur og historie afvikles på sprogcentret i marts 2011.

Lærergruppen

Den faste lærer- og vejlederstab bestod i 2010 af 53 personer svarende til 51 årsværk. Hertil har der i perioder været ansat tidsbegrænsede lærere og timelærere for at dække vikariater i forbindelse med projekter og barsel. Ca. 2/3 af lærerstyrken har været i indvandrer-undervisningsområdet i over 10 år. Der er i 2010 ansat 5 nye lærere på sprogcentret i forbindelse med almindelig udskiftning, pga. ældre læreres tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Der er iværksat et særligt introduktionsforløb på 6 måneder, for de nye lærerkræfter.

I 2010 har sprogcentret forhandlet en ny arbejdstidsaftale med lærergruppen. Arbejdstidsaftalen har forenklet tællesystemet med timer i forhold til den gamle aftale. Der er omlagt en række "gamle" tillæg til færre samlede nye tillæg. I forbindelse med omlægningen af tillæg har principperne for "ny løn" været anvendt. Restpuljen af "ny løn" er anvendt til et tillæg til FVU-lærerne.

Udvikling af lærergruppen

Fra 2010 – 2013 er der tilrettelagt en overordnet en udviklingsplan for lærergruppen:

- Udviklingsteam som læringsplatform
- FVU – halvdelen af lærergruppen uddannes til FVU
- Forbedring af kvaliteten på individuelle læringsplaner

Udvikling er blevet placeret i selvstændige lærerteams og derved skilles udvikling fra det almindelige arbejdsfællesskab. Det forventes, at denne adskillelse giver et kvalitetsløft i udviklingen. Herunder er begreberne "gamemaster" og "gameplayer" blevet introduceret i de enkelte lærerteams med det formål, at understøtte det enkelte teams udviklingsarbejde. Sprogcentret vil ultimo 2011 have opnået sin målsætning vedrørende, at halvdelen af lærerstaben er uddannet til FVU-undervisning.

Organisation/administration

Sprogcentret består af tre afdelinger i Hillerød, Helsingør og Frederikssund. Sprogcentret har endvidere undervisningslokaler i Frederiksværk, som hører under Frederikssundsafdelingen.

Der er i 2010 tiltrådt en ny leder på sprogcentrets afdeling i Helsingør idet den tidligere leder er gået på efterløn. De oprindelige lejemaal i Frederiksværk er i 2010 blevet opsagt og undervisningen i Frederiksværk er etableret i nyindrettede lokaler med nye edb-faciliteter.

Der er blevet indkøbt et administrativt kursistdatabasesystem, der hedder LUDUS. LUDUS er taget i brug pr. 1.1.2010 og erstatter det tidligere system (Pacer Data), der ikke kunne levere de kvartalsvise statistikdata til ministeriet, der er fordret af lovgivningen, til tiden. LUDUS-systemet har dog givet nogle (start-)problemer hvilket har givet en del ekstra manuelt arbejde.

Sprogcentret har i 2010 udviklet en ny hjemmeside.

Tilsynsbesøg Frederikssundsafdelingen 2010

Der er afviklet et tilsynsbesøg på Sprogcenter Nordsjællands Frederikssundsafdeling den 4 marts 2011. Tilsynet havde på tilsynsbesøget en dialog med ledelsen, det vil sige de 3 afdelingschefer, souschef og forstander. Tilsynet overværede afviklingen af 2 modultest og havde dialog med læreren, der gennemførte testen.

Inden tilsynsbesøget havde tilsynet orienteret sig i skriftligt materiale, herunder årsberetning for 2010. Tilsynet havde sendt skriftlige spørgsmål ud på forhånd.

Besigtigelse af fysiske forhold på Frederikssundsafdelingen

Frederikssundsafdelingen betjener primært tre brugerkommuner, som er Frederikssund, Egedal og Halsnæs. Afdelingen har pt. en god tilgang af kursister på dag -og aftenhold, og der tilbydes undervisning i alle tre danskudannelser. Desuden afvikles der et grundkursus i arbejdsmarkedsdansk. Der er pt. 214 kursister og 13 lærere på sprogcentrets afdeling i Frederikssund.

Frederikssundsafdelingen råder over 5 lokaler til undervisningsbrug. Herudover findes et edb lokale med 16 computere til fri rådighed for kursisterne. Der er thekøkken til kursisterne, et lærerlokale og et kontor til henholdsvis sekretæren og afdelingschefen. Lokalerne er pæne og istandsat og IT-udstyret fungerer og er opdateret.

Kontoret på Frederikssundsafdelingen har dagligt åbent, og betjener ligeledes de kursister der modtager undervisning i Frederiksværk.

Afdelingen ledes af en afdelingsleder, der er på stedet 3 dage om ugen. De resterende to dage er lederen på sprogcentrets afdeling i Hillerød.

Tema: Modultest

Tema for årets tilsynsbesøg var modultest. Sprogcentret skal løbende evaluere kursisternes sprogtilegnelse, og derfor testes kursisterne i forbindelse med afslutningen af hvert modul, som ikke afsluttes med en prøve. Sprogcentret afvikler modultest på alle moduler på alle tre danskuddannelser. Testene gennemføres ved brug af materiale, der er udarbejdet af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Modultest indeholder test i mundtlige kompetencer (lytning og mundtlig kommunikation) og skriftlige kompetence (læsning og skrivning).

Overværelse af test

Tilsynet overværede gennemførelse af to test. Den første test var en test på niveau DU 2, modul 1. Kursisten havde gået til undervisning 3-4 måneder. Testen var en mundtlig test. Kursisten skulle først besvare nogle spørgsmål fra testeren og dernæst skulle kursisten trække et tilfældigt billede fra en bunke og ud fra billedet stille en række hv - spørgsmål til testeren. Målet for testen var, at kursisten skulle udvise en forståelse for grundlæggende grammatiske regler.

Den efterfølgende test var på niveau DU3, modul 4. Kursisten havde som forberedelse til testen valgt 3 romaner og 2 fagtekster. I testens første del skulle kursisten præsentere sin roman /fagspecifikke emne og tale flydende om emnet i ét minut. Kursisten vidste ikke på forhånd hvad der skulle præsenteres.

Efterfølgende skulle kursisten sammen med en med-kursist gennemføre en samtale/dialog om et emne som de trak ud. Emnet var "mobiltelefoner". Kursisten og medkursisten skulle i dialogen udvise evne til at forstå hvad hinanden sagde og kunne argumentere og nå til en vis enighed om emnet. Der blev lagt vægt på udtale, ordforråd, grammatik, og at kunne tale flydende.

Testen på modul 4, DU3, har både en mundtlig og en skriftlig test. Hvert mod testen på modul 1, modul 2 alene var mundtlig.

Efter overværelse af modultest redegjorde læreren, der havde gennemført testen, for de mere praktiske forhold omkring modultest; Der afholdes modultest én gang om måneden på sprogcentret, men det kan dog afvige, eksempelvis hvis en kursist har en hurtigere progression end gennemsnittet.

Kursisten indstilles til test af de pågældende lærere på modulet. Der kan være kursister, der ønsker at gå til modultest, før end læreren vurderer, at de er klar. I alle tilfælde er det lærerens suveræne afgørelse, om en kursist kan gå op til modultest.

Der er 2 lærere tilstede ved hver test. Alle lærerne på sprogcentret afvikler modultest. For at alle lærerne skal være kvalificerede indenfor afvikling af test, afholdes der intern undervisning i test på sprogcentret.

Testen betragtes som et vigtigt redskab for kursist og lærer i forhold til at kende til kursistens svagheder og styrker indenfor dansk. Testene giver en væsentlig indikation af hvilke læringsmål kursisten skal sætte sig i det efterfølgende modul. Resultat af test og læringsmål formuleres mundtligt for kursisten ved selve afslutningen af testen, og sættes skriftligt ind i kursistens uddannelsesmappe.

Testene er meget deltaljerede. Det er muligt at bestå dele af modultesten. Men kursisten skal bestå hele modultesten, før kursisten kan gå videre til næste modul.

Modultest som styringsredskab

Modultest er afslutningen på et modul og de er et essentielt opmærksomhedsområde for sprogcentret, fordi de har sammenhæng med gennemløbshastigheden på et modul. 4/5 af driftsgrundlaget kommer fra indtægterne fra modultaksterne.

Sprogcenterets økonomi er baseret på den beregning, at kursisterne gennemfører modulerne i en gennemsnitshastighed af 220 lektioner pr. modul, og indenfor max. et halvt år. Sprogcentret investerer mange ledelsesressourcer på at være opdateret på den enkelte kursists gennemsnitlige lektioner pr. modul. Der genereres lister over de kursister, der er over gennemsnitsforbruget. Listerne udarbejdes med baggrund i daglig opmærksomhed på kursistens timer via lærernes dagbog, og med brug af det administrative system LUDUS. Såfremt en kursist har et "overforbrug" af lektioner på et modul, går afdelingslederne i dialog med lærere, kursisten og eventuelt sagsbehandleren vedrørende den enkelte kursists "overforbrug", og der udarbejdes en individuel læringsplan for at forbedre kursistens indlæring i dansk og med henblik på at minimere kursistens brug af lektioner.

Opdelingen i en start- og sluttakst på de enkelte moduler betyder, at sprogcentret mister en indtægt, såfremt en kursist vælger at stoppe midt i et modul. Det har øget behovet for opmærksomhed på gennemførelse af et modul. Der er blevet igangsat initiativer, blandt andet fra lærersiden med fokus på at få kursisten til at gennemføre og afslutte et helt modul.

Opfølgning på virksomhedsplan 2009-2010

Sprogcenterets virksomhedsplan fra 2009-2010 har haft delmål på hovedområderne:

- De arbejdsmarkedsrettede forløb
- Samarbejdet med brugerkommunerne
- Økonomisk model jf. den interne kontrakt

Målene i virksomhedsplanen for de arbejdsmarkedsrettede forløb er stort set blevet indfriet. Dog konstaterer sprogcentret, at arbejdsmarkedet for de tungeste grupper der befinder sig på sprogcentret, er blevet væsentligt indskrænket på grund af den økonomiske krise. Krisen har efter alt at dømme betydet, at der ikke er så stor efterspørgsel på arbejdsmarkeds-forløbene, som er rettet mod disse målgrupper. Sprogcentret vurderer, at centret har opbygget et tilfredsstillende virksomhedsnetværk som sikrer, at centret kan tilbyde de nødvendige praktikpladser til kursisterne.

Det blev drøftet, hvorvidt sprogcentret skal agere mere som en "anden aktør" på markedet, men sprogcentrets klare holdning er, at det er vigtigst at blive indenfor rammen af sprogcentrets reelle kompetencer. Der skal ikke opfindes projekter "for projektets skyld", men sprogcentret er interesseret, og indgår allerede i relevante projekter, der er relaterede til danskuddannelse for voksne udlændinge. Sprogcenteret samarbejder med relevante faglige institutioner i det omfang det giver mening.

Der blev spurgt til hvorvidt sprogcentret er tilfredse med det nuværende antal af faste samarbejdskommuner. Det er ikke sprogcentrets intention, at skaffe flere "kunder", dvs. faste samarbejdskommuner, til sprogcentret. Dette skyldes dels den naturlige geografiske skillelinje, der er mellem Nordsjælland og Storkøbenhavn, og dels fordi nye lovbestemmelser har gjort det vanskeligere at slå sig ned i andre kommuner.

Sprogcentret er dog meget opmærksom på at have en viden om og indsigt i brugerkommunernes behov og strategier for at kunne agere proaktivt ift. kommunernes efterspørgsel. Sprogcentret deltager således i sammenhænge og netværk, hvor de får adgang til viden og informationer.

I forhold til samarbejdet med brugerkommunerne har sprogcentret fået indfriet målene på området. Dog er en nærmere direkte LBR- tilknytning opgivet, fordi lovgivningen ikke giver plads til sprogcentre i LBR-udvalgene, og fordi det ville være en ressourcemæssig udfordring, hvis sprogcentret skulle sidde i alle 10 kommuners LBR/Integrationsudvalg.

Sidste mål i virksomhedsplanen vedrørende afprøvning af den økonomiske model jf. den interne samarbejdskontakt, flyttes til drøftelse på et kvartalsmøde.

Karaktergennemsnit på de afsluttende prøver

Tilsynet spurgte til den gennemsnitlige beståelseskarakter på de afsluttende prøver. En sammenligning af 5 tilfældigt udvalgte sprogcentrets gennemsnitskarakterer for kursister viser en stor variation i karaktergennemsnittet for kursisterne på landets sprogcentre.

Sprogcentrets forklaringer var, at reelt set har karaktergennemsnittet på DU1 og DU2 ikke betydning for kursistens beståelse. Derimod har det betydning, hvilket karaktergennemsnit som kursisterne får på DU3, idet kun et karaktergennemsnit på 4

giver mulighed for at søge statsborgerskab. Herudover var sprogcentres forklaring, at det er meget almindeligt med stor variation sprogcentre imellem, idet karaktergennemsnittet har sammenhæng med hvilke kursistgrupper, der befinder sig på det pågældende semester. Er der eksempelvis en stor gruppe af polakker, vil gennemsnittet uundgåeligt blive trukket ned. Herudover er det en almindelig forekomst, at der genereres højere gennemsnit i universitetsbyerne.

Nogle sprogcentre, som eksempelvis Sprogcenter Hellerup, fremhæver deres høje gennemsnit på deres hjemmeside. Sprogcentret vurderer, at et højt gennemsnit ikke er et mål i sig selv. Det skal ses i den sammenhæng, at det er sprogcentrets opgave, at balancere mellem flere interesser. Der kan være et ønske om et højt karaktergennemsnit, men det skal sammenholdes med (kommunernes) interesse i, at kursisten gennemfører sin danskuddannelse så hurtigt som muligt, og indenfor den 3-årige uddannelsesret. Sprogcentrets holdning og fokus er således, at første prioritet er, at kursisten kommer så hurtigt som muligt igennem sin danskuddannelse. Herudover er det ikke sprogcentrets oplevelse, at kommuner og kursister fokuserer på høje karaktergennemsnit.

Afsluttende bemærkninger

Sprogcenter Nordsjælland fremstår som en robust og driftssikker kommunal virksomhed med stort fokus på det faglige arbejde. Det er Hillerød Kommunes målsætning, at Sprogcenter Nordsjælland inddrages mere dynamisk i kommunens integrationspolitik i det kommende år. Sprogcentret har en naturlig rolle i integrationssammenhænge i og med, at sprogcentret løser en kerneopgave i forhold til integration, nemlig danskundervisning.